

PERŽVALGA.

Susitvėrusioji Vilniuje „Lietuvių mokslo draugija“ turi tikslą išardyti lietuvių tautą ir josios apgyventą kraštą. Uždaviniai: a) lietuvių antropologija ir etnografija (kalba ir jos tarmės, folkloras, tautos daila); b) Lietuvos archeologija ir istorija; c) geografija ir statistika ir d) geologija, flora ir fauna.

Draugija susidės iš neapribuoto skaičiaus sąnarių, kurie skirstysis į: a) sąnarius labdarius; b) pagarbos sąnarius; c) tikruosius sąnarius; d) sąnarius korespondentus ir e) sąnarius bendrabarbius. Žmonės, kurie paaukuos ant syk nemažiau 100 rublių, bus vadinami sąnariais labdariais. Pagarbos sąnariai bus renkami iš tarpo tų, kurie savo mokslo darbais yra užsitarnavę draugijos tikslui; tokių sąnarių skaičius galės būti nedaugiau, kaip 25. Sąnariu tikruoju galės būti kiekvienas, naudingas draugijos tikslui žmogus, kuris draugijon įstodamas užmokės ant syk 3 rublius ir prisizadės kas metai mokėti po 3 rublius.

Draugijos turtas susidės iš: a) įstojimo ir metinės sąnarių mokesčių; b) paaukautų draugijai sumų; c) iš gautų už pardavimą draugijos mokslinių veikalų ir d) iš surinktų už viešus moksliskus skaitymus pinigų ir kitų versmių.

— Suvalkuose lietuvių jaunuomenė susimetė keletą rublių ir perkasi pasiskaitymui lietuviškas knygas. Dabar prie to dalyko prisidėję ir kiti suvalkiečiai lietuviai ir vienas iš jų p. Stalioraitis paaukavo tam tikslui 10 rublių.

— Prienuose (Suv. gub.), 11 d. lapkričio per šv. Martyno atleidus — kaip praneša „Vil. Žin.“ — vietinis dr. Juozas Brundza sakė gatvėje susinkusiems žmonėms lietuviškai prakalbą apie dabartinį dalykų stovį.

— Panevėžyje (Kauno gub.) susitvėrė realinės mokyklos mokinių tėvų kuopa. Lapkričio 4 (17) d. miesto valdybos bute buvo pirmasis šios kuopos susirinkimas, kame suformavo į 12 punktų nutarimus apie pagerinimą mokyklos. 6-tas punktas šiaip skamba: „kad maldos prieš ir po mokslui būtų kalbamos rusiškai, lenkiškai, lietuviškai ir žydiškai“, o 10-tas: — „Prašyti, kad išguldėtų lietuvių, lenkų ir senovės žydų kalbas“.

— „Katalikas“, praslinkus keletui mėnesių, dabar vėl pradėjo agituot dėti aukas revoliucijos reikalams našlėms ir našlaitėms. Pavasarį buvo pradėjęs agituot, bet tuo nutilo ir neužilgo prisidėjo prie reakcijos, kuri dabar akiveizdoje revoliucijos vaisių neturi pamato, bent tuo tarpu. Bet „K.“ — galim tvirtyt — ilgiaus dabar patesės ant „revoliucijoniškojo“ kelio....

— Polemikos apie rev. šelp. komitetą jau daugiau netalpį sin., nes kitaip nebutų jai galo. Visus straipsnius apie tą dalyką sudėjom į „priedą“ prie šio numerio, kadangi į laikraštį negali sutilpti. Daugiau nė į priedus netalpišim.

Skaitytojams.

Šiuomi užprašome garbius „Vienybės“ skaitytojus atnaujinti prenumeratą, kaip ir užsimokėti užvilktą skolą.

Isz Lietuvos.

Keletas žodžių apie Lietuvos judėjimą.

Gavęs šiomis dienomis laiską iš Lietuvos nuo vieno mokinio, skubinuos pranešti visuomenei pasitikėdamas busiant kiekvienam doram lietuviui užimančiui, ypač jog aprašo jame apie dabartinį

Lietuvos judėjimą. Laiškas skamba sekančiai:

„Brangus Drauge!

Laišką gavau. Buvau mįslinys, kad pargrįžai Lietuvosna. Gaila, kad turi but toli nuvientaučių, kurie dabar stengiasi nusikratyti svetimus pančius juos rakinančius, svetimą jungą svetimtat.č. Dabar pats laikas, kad reikia tokių vyrų, kaip tu; reikia stiprių, drąsių, gerai sumanančių, kurie galėtų sutvarkyti išsisklaidžiusias spēkas. Pas mus, Suvalkų gubernijoje, apimant šias apielinkes:.....—yra pavienės ypatos kurios susinėša, — patėmyk — ant tokio ploto, — kurios vartoja jau *terrorą*. Gal esi girdėjęs apie daužymą monopolių, tai—jūsų darbas. Daugelis nužvelgtų buvo suimta, bet tas darbas nepasiliovė. Beveik visus monopolius apšlavė, pinigus pasiėmę suvartojo ant ginklų, ant platinimo knygų, — o tų pinigų dikčiai — į kokia 300 rublių but! Jau dabar užsiėmė nuginklavimu žemskių, idant sugriebti į rankas jų ginklus: teip padarė Gižuose, Keturvalakiuose, Paažeriuose ir kitur. Bet nežiurint ant to, viena ta teroristiška kuopa labai silpna per savo didelį plotį, t. y. tolumą viens nuo kito. Pirmiaus galėjo važinėti, o dabar — purvynas, tai negalė važinėti, nė pėkšti eiti. But gerai, kad but vietinių vyrų sukieta valia, suorganizuotų darėsančias spēkas ir laikytų stiprijoje rankoje, grąsoje, kad neapleistų. Pas mus tokių vyrų—mažai, o dabar pats laikas. Revoliucija apėmus visą Rusiją, ypač Lenkiją kurioj—nežiurint į caro manifestą apie laisvę žodžio, spaudos ir ypatos nepaliečiamybę, — apgarsintas karės stovis. Visi labai neužganėdinti, visi miesto darbininkai ir sodiečiai taisosi ginklus ir rengiasi prie aiškaus atsispjrimo dabartiniai valdžiai. Visi ketina nemokėt mokesčių ir

nemokės, o vaitus ir žemskius tai nėra nė abejonė! atėjus ant zakucijos — išnuš, teip dabar žmonės įvirtę. Išmūšta valanda, kada žmonės sukils, ta valanda jau netol! Rengiasi visoje Rusijoje didelis politiškas streikas, tai bus signalas naujai revoliucijos audrai. Dabar verda tikrai pasislėpus, renkasi revoliucijos spēkas. Reik mums lietuviams ginklų, reik sumanai.č.ų žmonių, kurie galėtų vesti reikalą revoliucijos. Viens centralinis komitetas Lietuvių Socialdemokratų su savo sąnariais neįstengia vesti ir rengti minią, delto reikalingos visos jaunos spēkos Lietuvos, pametusios savo tėvynę iš grynai politiškių priežasčių, kaipo rezultato dabartinio policijinio režimo (prispaudims). Jau dabar valdžia bijosi imti rekrutus ir neima jau jų, nėra ko bijotis grįžti tėvynėn!... Visa visuo menė Lietuvos kreipia atydą ant savo jaunų, drūtų spēkų, išėjusių į Ameriką, laukia jų kaipo tvirčiausių veikėjų išliuosavimui Lietuvos nuo jungo Maskolijos į neprigulmingą Lietuvą su Vilniaus seimu su žmonių atstovais, kurie bus sušaukti visuotinu, lygiu slaptu ir tiesiu balsavimu.

Kiek drąsos, kokį įspūdį priduočių lietuvių vyrų pargrįžimas! Tada neįstengtų valdžia su savo vaisku, su savo policija laikyti geležinėse pirštinėse žmonių. Jau ir dabar policija baisiai persigandus ir nuleidus nosį, jau nė viens žemsargis nepasirodo kaime. Koks pavyzdys! koks pamokinimas seniai galingai buvusiai policijai! Dabartinis apgarsinimas karės stovio Lenkų karalystėj iššaukė revoliucijoniškai įtimpusių žmonių tokį neuzsiganėdinimą, kad jau visi sako, negali toliaus teip tęstis. Sustreikavo vėla dirbtuvės; sustreikavo apdraudimo nuo ugnies vietinė agentura; sustreikavo mokyklos, tapo nie-

ku, varu sulaikytas mokslainėse gudiškas mokymas; sustaigavo visos gimnazijos, kaip tai: Senapilės, Suvalkų (lietuviška) ir tt., — vienu žodžiu — visos gimnazijos Lenkų karalystės prie kurių prisidėjo ir Lietuvos gimnazijos reikalaujamos nacionališkos mokyklos, mokyklų autonomijos, laisvos mokyklos, o ne policijinės! Mūsų reikalaujam Lietuvos autonomijos, nacionališkos mokyklos; reikalavome net atmainymo karės stovio, bet mūsų tuo neužsiganėdysime. Ruošiamės prie visuotino, visos Rusijos politiško streiko, tada ir mūsų išstatysim, politiškus reikalavimus. Reikalausime demokratiškos respublikos. Mūsų sustreikavę vyresniejie mokiniai mokiname mažesnius svarbiausių politišku reikalavimų, kuriuos tu žinai, kad jie išvažinėję namosna (dabar mūsų sulaikėm, neleisdom išvažinėti) sėdų laudingą žinonise laisvės sėklą. Mums negaila metų, mums negaila gyvasties, kad tik apšviesti minią ir sukelti į kovą už Demokratišką Lietuvos Respubliką!

Aš tau minėjau, kad mūsų lietuviai mokiniai S., susiorganizavom į socialdemokratų kuopą; kitų tautų mokiniai taip gi susiorganizavo į savo partijų kuopas. Bet visų mokinių yra nacionališkai-federatyviškas komitetas, kuris tvarkina visus mokinius. Dabar laike streiko prisidėjo vietinės socialdemokratų organizacijos vesti mūsų streiką, duoda oratorius, taiso mitingus, — vienu žodžiu — mūsų puikiai naudojamės liuosu laiku. Mūsų Lietuvių S.-D. kuopelė turi knygyną, kuris jau gyvuoja ir šiuo metu mūsų jaunomėn, rengia iš jų apaštalus naujos galdynės. . . . Kas link mano ypatos — esu sveikas ir linksmas. Parašyk man laišką.

Tavo draugas P. O."

Koks subruzdymas viešpa-

tauja tarp lietuviškos jaunomenės, tikiu, jog kiekvienas supras iš šio laiško, nereikalaujamas paaiškinimo; todėl ir užbaigiu šį straipsniuką linkėdamas viso labo jums ir revoliucijai. *Zvalgas.*

Kaunas. Mokinių streikas. Panedėly 20 lapkričio, išryto persitraukė užsiėmimai visose vidutinėse Kauno mokyklose. Priešais mokinių streiko buvo pavarimas iš privatiškos G. J. Hriščik'o Komersantų mokyklos 4-tos klasių mokinio, Kimbrio. Šitą direktorių Novoselskis pavarė iš mokyklos už jo „neištikimumą“, kadangi Kimbris dalyvavo viename darbininkų mitinge kaip lietuviškas oratorius. — Kai kurie komersantų mokyklos aukštesniųjų klasių mokiniai prieš streiką nuvyko pas direktorių, kurį radę savo kabinete, prašė jo, kad priimtų Kimbrį, o taip gi, kad padoriau, mandagiau apsieitų su mokiniais, bet direktorius deputatus išvijo lauk iš kabineto. Tada mokiniai pertraukė savo užsiėmimus ir ėjo į vyrų gimnaziją, kur ilgokai pasikalbėjus su gimnazijos direktorium, kurs juos sutiko koridoriuje, ėjo į 8 klasių ir pareikalavo delei solidariskumo mesti mokslą ir gimnaziją. Gimnazijos direktorius prašė gimnazistų, kad jie prieš savo streiką gerai apsvarstytų tą dalyką, ir davė tiesą daryt su eiga vyresniųjų klasių mokiniams drauge su komersantais. Sueigoje tapo nutarta pertraukti užsiėmimus visose Kauno mokyklose, kol nebus priimtas Kimbris į G. J. Hriščik'o komersantų mokyklą.

Sustreikavę visi mokiniai, gimnazistai ir komersantai, nuvyko į miesto mokyklą, kur privertė pertraukti užsiėmimus, o taip pat ir į Ignatjevės privatišką moterų gimnaziją, ir drauge su mokinėmis (gimnazistėmis) išėjo ant gatvės.

Moterų gimnazija esanti cie-

sorienės Marijos žinyboje jau 19 lapkr. tapo uždaryta, pagal nutarimą konferencijos, dėl nesusipratimų įvykusių tarp mokinių-gimnazistų ir vyresniybės, kuriai pasipriešino mokinės-zydės, atsisakydamos šokti laike šokių lekcijos. Mat josios nenorėjo šokti dėl priežasties gedėjimo, žuvus daugybei žydų per paskutines žydų skerdynes. („Vil. Viestnik").

Veiveriai (Suvalkų gub., Senapilės pav.). Po buvusiai čia rugpiučio mėnesį demonstracijai, viena iš vietinių giedokų buvusiojo lietuviško p. P. B. choro, Elzė Kuklieriūtė su pasididžiavimu apsigyrė savo draugėms, kad ji laike demonstracijos išdalins gerą pluoštą atsišaukimų, kuriuos gavus nuo kalbėtojų. Mat norėjo pragarsėti! Ir tikrai pragarsėjo, bet iš biurišios pusės: jos draugės (žinoma — bobų veislė) su užvydėjimu apipasakojo savo pažįstamiems apie tą E. K. drąsumą, o viena iš jų, kokia ten Žilinskiūtė — net tiesiok zemsargiams išpasakojo, tą savo draugės pasielgimą. Dažinojus tą — policija subruzdė: puolė prie minėtos E. K. su vilčia, kad gal pasiseks susekti vardus demonstrantų. E. K. buvo šaukta keletą kartų ant tardymo ir apkaltinta, kaip sądarbininkė demonstrantų. Iš pradžios ji gynėsi, bet kaip višinininkas emė ją visaip gaudinti — tad tikėdama užsipelnyti maskolių malonę — išplepėjo ką tik žinojo. Teisybė, žinojo ji labai nedaug, už tai ir kenkti niekam negalėjo. Pasakojo tik savo nuomonės: buv tarp demonstrantų buvęs Veiveriams žinomas B. ir kad netikėtai vienoj vietoj išgirdus kalbant tą patį vaikina, kuris per demonstraciją sakęs pravalba; nurodė vietą, kur jį girdėjus ir net dieną. Pažinus buv iš balso, bet kad pravadės jo nežinojo, tai ir negalėjo nurodyti kas jis per viens.

Jos nurodymuose nėra nė trupučio teisybės: atsišaukimus išdalino patys demonstrantai (ji su motina govo tik po vieną) ir demonstratų ji suvis pažinti negalėjo, Ties parodymai tik liudija apie jos kvailystę ir vertelgystę. Maskoliai, už tą jos „teisingą parodymą“ atidėkavojo saviškai: pavedė ją aštriai policijos priežiurai! Amžina gėda ir paniekimas tebuna tokiai išgaimai! Tesulaukia užmokesnį lygų su visais caro bernais ir išdavėjais!

Vietinė mokytojų Seminarija gavo naują inspektorių, kokį ten Malevanskį. Jis žmogus geras ir prielankus, bet kol čia mokytojaus žinomas šnipas ir lietuvių persekiotojas Kessleris — gero iš Seminarijos laukti negalima. Dabar, per įkalbėjimą to pat Kesslerio, prie visų mokinių kambarių tapo įtaisyti tam tikri užraktai, raktai nuo kurių esti pas mokytojus, kurie gali net viduryj nakties įeiti į kambarį ir kontroliuoti mokinius.

Mokytojum religijos Seminarijoj — tapo paskirtas vietinis klebonas, kun. Skaržinskis.

Aplinkiniuose važinėdami buriais nepažįstami vyrukai — uždarinėja mokyklas, uždraudami mokėti maskoliškai. Šiame laike tapo uždarytas šios pradinės mokyklos: Griškabudžio, Barzdų, Gizų, Žiurių, Pazerių, Sasnavos, Šunskų ir Rudos. Veiverių pedagogai neišpasakytai bijos, kad neatvažiuotų čia tie uždarinėtojai.

Neperseniai Senapilės viršinininkas sužeidė keletą vyrų, bevažiuojančių uždarinėti mokyklas ir atėmė jų arklius. Tas atsitiko per tai, kad viršinininkas, turėdamas gerą divamzdį šautuvą, išstolo pradėjo į juos šaudyti, o tie vyrukai iš „Brauningų“ negalėjo pataikyti. Kas iš to išeis — nežinia.

Lušnakojis.

Politiszkos žinios.

Maskolija. Uzsineša dar ant baisesnių sumišimų, nes reakcionieriai varosi butinai prie diktatūros; ministerių prezidentas Vitte, menama, jau neuzsilaikysias, o jo vietą užimt ketina jen. Ignatiev, smarkus kaip Trepovas. Telegrafistų streikas baigiasi, neišlaimėtas. Streiko vadovą Krustalevą, areštavo,—iš to jau spėja pradžia diktatūros.—Iš kitos pusės, ir liberalai reikalauja, kad Vitte but atstatytas su visu jo kabinetu, o jo vietoj turį pastatyti žmones (bet vis paties caro), kuriems rupi šalies išgelbėjimas nuo anarchijos t. y. nuo revoliucijos. Liberalai reikalauja greitų reformų ir visuotino lygaus tiesaus balsavimo. Nors tas girdi mūsų (kaipo turčių) interesams kenkia, bet už tai viešpatystė busianti apsaugota nuo anarchijos. Mat grėšia turčiams pavojus; ypač kaimiečiai visoje Maskolijoje jau rengiasi panaikinti žemės privatišką nuosavybę (savastį) ir tt.

Peterburge aristokracija organizuojasi ir ginkluojasi prieš streikierius—revoliucionierius ir prieš liberalus, gindami vien valdybę; jie pasivadino „Visų rusų sandora“, nors tiktai apie 3,000 yra susiorganizavę ir tai tame skaitliuje, suprantama, daug yra parsidavusių žmonių. Kiekvienos tautos didžiunai mėgsta vadintis „visuomene“ arba „draugija“.

Agrariški baisesnių maištai tęsiasi visur, o ypač Latvijoje, Estijoje ir Saratovo gubernijoje. Buvęsis karės ministeris Sacharov'as, paskirtas Saratovo gubernatorium, idant numalšytų kaimiečių maištus, dabar tapo nudėtas. Jį nudėjo moteriškė iš teroristų organizacijos. Dabartinis karės ministeris Ridiger ir vidaus dalykų ministeris Durnovo atsisako nuo vietų. Karės min. vietą užimsęs teip-pat biaurus janarolas,

Miščenko, kurs dar grįžta iš Mandžurijos. Mandžurijoje kareiviai kenčia baisesnių badų, ir už tai kelia maištus, muša aficerius. Visokios žinios ir telegramai iš ten *eina per smarkią cenzurą*. 4 ir 5 gruodžio Kijevoj valdžios pašlemėkai—juodoji šimtinė—užpuolė ant žydų studentų; suvirš 1,500 ypatų tapo išskersta.

Harkuvoje 5,000 kareivių prisizadėjo nešauti į darbininkus. Rostove-prie-Dono (Kazokijoje) 3-čioji grenadierių artileristų brigada—400 žmonių—per savo susirinkimą pastatė reikalavimus apie pagerinimą kareivių buvio. Tą pat padarė sapieriai Odesoje, Rygoje ir kitur. Liepojuje juriniai kareiviai nuolat kelia maištus Revelyje 6,000 kareivių tapo areštuota. Peterburge „Aleksandro Neviškio pulkas“ yra sukilęs.—Valdžia baisesiai persigandus, rupinasi pagerinti kareivių buvį, (valgį, drabužį), ir tam tikslui paskyrė \$18,500,000. Bet su pinigais jai striuka. Prancuzijos bankieriai nerimsta, nes gali prapult jų pinigai, caro valdžiai įkišti.

Streikai daugelyje vietų tęsiasi ir turbūt iškils visuotinas streikas. Keli geležinkeliai streikuoja iš sąjausmo telegrafistams. Varšavos policija reikalauja padidinio algos.

Iš viso galima spręsti, kad revoliucija nesustos, iki uošnyke caro sostas ir neįvyks respublikinė konstitucija, nežiurint ant to, kad ir visi liberalai, o tarp jų ir mūsų L. Demokratų Partija tvirtina, kad reikalavimas respublikos dabar tik „svajonė“ (žr. „V-pas“ N 7—8 ir „Vil. Žin.“ N 274). Dabar darbininkai—pirmoji ir tvirčiausioji revoliucijos spēka—yra susipratę ir organizuoti, ir nepavyks buržuazijai juos apgauti ir suvilioti su kokioms neva reformoms ir vėl despotą sutvirtinti, kaip tai buvo po revoliucijų Vakarų Europoj.

Anglija. Konservatyvų ir liberalų unijonistų miministerija, su premieriu Balfouru, rezignavojo (atsistatydino) per eitą panedėli. Karalius Edwardas Balfouro vietą pavedė Sir Henrikui Campbell—Bannerman, idant jis suformuotų kabinetą (ministeriją) iš liberališkios frakcijos. Tas iki sausui ar vasariui bus užbaigta. Irliandija pareikalavo savyvaldos. Bet liberališkai laikraščiai skelbia, kad naujas kabinetas, jeigu laimėsias parlamento daugumą, neketinąs visai statyti įnešimą apie Irliandijos savyvaldą. Net nesikreips su prašymu apie užvedimą atskirios Irliandijai legislaturos (įstatymdavystės). Naujoji valdžia stosianti prie visuotinių rinkimų vien su gandu apie laisvą prekybą. Užsienio dalykų ministeriu busias Sir Edward Greg.

Ką valdžia mano daryti su grėsiančiais sukilimais bedarbių—nežinia.

Turkija. Nesusiipratimas tarp sultono ir kitų Europos „galybių“ pasibaigė. Šešių „galybių“ ambasadoriai konferencijoje atliktoje 8 gruodžio priėmė sultono proponuotas permainas projekte Makedonijos finansų kontrolės ir išsiuntė užtvirtinti savo valdžioms. Europos laivynas užėmė salą Limnos, tai sultanas, turbūt, dėlto ir nusi-leido.

Japonijai pargabenimas savo kariumenės iš Mandžurijos atsieina \$190,000,000. Kareiviams ir jureiviams dovanos \$75,000,000. Mokestis skolų užtrauktų karės metą — \$55,000,000.

Prancuzijoje jau galutinai tapo atskirta bažnyčia nuo valstybės. Serejoj senatas užtvirtino 181 balsu prieš 102, ką sutiko šauksmai: „Tegyvuoja respublika!“ ir „Tegyvuoja laisvė!“ Taigi konkordatas padarytas Napoleono I su popiežiu Pijum VII, 1801 m., dabar tapo visai panaikintas.

Kuba. Valdiškai praneša iš Havanos, kad revoliucionieriai pasidavę arba išgaudyti. Vienok kaimyniškuos distriktuose neramumas nesiliauja.

Isz Amerikos.

Kunigas pabėgo su „pussešere“.

Lenkiškos parapijos šv. Kazimiero St. Louis, Mo., prabėgė kun. Gnielinski pabėgo. Iš sakyklos pasakė, kad pabėgęs savo puseserę iki New Yorkui, ant laivo ir po poros dienų sugrįšęs. Bet pasirodė, kad kun. Gn. su ta savo „pussešere“ 21 d. lapkričio išvažiavo su laivu „Carpatia“, pirmos klasos kajutoje, abudu drauge. — Šv. Kazimiero parapija sutverta 1889 m. ir pirmu jos klebonu buvo kun. Gnielinkis, kurs išsivežė savo parapijonų 35 tūkst. dolerių pinigų, jam patiktų; paliko daug skolų ant bažnyčios šventos.

Nori prisivinyti prie Suvienytų Valstybių.

Superior, Wis., 7 d. gruodžio. Daugelis vietinių gyventojų išsiuntė į Suv. Valst. senatą peticiją apie privienijimą Pines salos, prigulinčios Kubai, prie Suv. Valst. Prašytojai yra tos salos plantacijų savininkais. Kubiečiai, anot jų, negali patįs valdytis ir su tokiais jie nenorį buti drauge.

Prezidento projektai.

Prezidento yra ypatiška apdirbtas dokumentas didžiausias sulyg savo platumu ir turiniu iš visų panašių dokumentų,—tai dokumntas su daugybe visokių gerų užmanymų (projektų),—butent, jame telpa: aprubežiavimas trustų kontrolė federatiškosios asekuacijios, baudimas geležinkelių kompanijų, pažeminančių pervežimų ratas. Ir daug kitų dalykų užmanyta ir tas viskas yra ir... gal pasiliks tik projektais.

Audrų pasekmės.

Neseniai siautusios ant įvairių Amerikos ežerų audros padarė daug pragaišties. Suskaičiuota, kad nuskendo 70 laivų su 149 žmonėmis. Turtų nuostolis skaitosi dešimtimis milijonų.

Javų Pardavėjų
Sandra

Savienybose Valstybėse įnešė į kongresą protestą priešais dalinimą fermeriams sėklos už dyką.

„Nelaimingi
atsitikimai“.

Netoli Rock Spring, Wyo., susimušė pasazierių traukinys su tavoriniu, ir tapo užmušta 10 žmonių, o sužeista 19. Kaltė puola ant mašinisto, kurs turėjo praleisti 4 traukinius ir paskui leisti savo traukinį, o tuo tarpu praleidęs tik tris, paleido ir susitiko su ketvirtainių.

Atsiszukimas dėl šelpimo revoliucijos.

Broliai lietuviai-amerikiečiai! Kuriems dar yra širdyje nors maža kibirkštelė meilės tėvynės-Lietuvos, tai nepamiškime ją sušelpiti. Kad kitaip negalime, tai nors pinigais, kad ir menka dalele, bet vis mes priduosime mūsų broliams lietuviams didesnę energiją kovoti su šiaurės meškiniu, kuris per tiek amžių laikė mūsų tėvynę savo letenoj sugniaužias; kankino visokiais budais mūsų brolius lietuvius; laikė apkales geležinio retėžiuos, supuvusių kalėjimuos, kitus išvarinėjo į Sibiro tyrus, kur vien tik baltos meškos gyvena. O kiti mūsų broliai, kiek galėdami spruko į užsienius ir užmaris, kad nepakliūtų į tyrono nagus ir galėtų atsikvėpti nors šiek-tiek liuosybe. Taigi mes, amerikiečiai, budami čia liuosybe šalyje, zinome, kaip tai liuosam žmogui malonu buti, tai nepavydekime ir mūsų bro-

liams Lietuvoj esantiems liuosybe. Padėkime jiems išliuosuoti, tegul ir jie kvėpuos liuosybe, teip kaip ir mes. Taigi kiekvieno lietuviu be skirtumo yra priderystė šelpiti savo brolius, tuos, kurie kovoja už laisvę. Mat šelpia, bet ne visi, iki šiol tik sušelpė dvi lietuviškos organizacijos S. L. A. ir T. M. D.-tė, o šiaip daugiausia pavieniai.

Kodėl S. L. R.-K. A. teip tūni? Turbut jiems nemaloni vargšų dabbininkų liuosybe? Gal but, kad toje organizacijoje nepriguli nė joks žmogus su jautria širdžia ir jie negeidžia, kad Lietuva būtų liuosą?

Kur mūsų lietuviškos draugystės, kad nė vienos negirdėt ir nematyt pasirodžiusios su aukomis? Laikote bankose padėtus šimtus ir tukstančius ant procentų, o svetimi naudojami iš jų. Taigi, kad ne kitaip, tai nors vienų metų procentą pašūskit revoliucijos reikalams. Ar jau nesiranda nė vienoj lietuviškoj draugystėj viršiniuko, kuris galėtų šiek-tiek paaiškinti savo draugams apie revoliucijos stovį Maskolijoje ir mūsų brangioje tėvynėje? Draugysčių viršininkai! malonėkit nepraleisti pro ausis ir paaiškinti savo draugams ant mėnesinių susirinkimų apie šiandieninį padėjimą Lietuvoje ir reikalą šelpiti revoliuciją.

Ir jūs Pensylvanijos lietuviški kunigėliai netunokit teip tyliai! Ką berenkat ant nigerių ir kokių kitokių menkos vertės reikalų, tai but daug geriaus, kad į to vietą parinktumet lietuviškiems reikalams, ypač šiandieniniams. Jug tarpais netingit pasigirti, kad ir jūs esat lietuviams ir dirbat dėl lietuvių, tai kodėl nedirbat šiandien, ne tik dėl lietuvių, ale ir visos Lietuvos labo? Jau kitų valstijų lietuviški kunigėliai pradėjo dabuotis, tai ir jūs, Pensylvanėčiai kunigėliai, neapsileiskit su jais!

Taigi, broliai lietuviai, sukruskim visi į darbą kaip kaktas galim, teip dirbkim, bet dirbkim visi.

Teišliuosuoja Lietuva iš po despoto jungo! M. A.

Patarimas.

I.

3 gruodžio Shedandoah'rio lietuviai socialistai, kaip lietuviškosios kuopos, teip ir prigulinti prie angliškosios, turėjome abeloną susirinkimą apsvarstymui nesutikimų tarp Rev. Šelp. Kom. sąnarių. Priezastis tų nesutikimų — pakilusios laikraščiuose kritikos ir protestai prieš komiteto padalinimą aukų ir nesuitaikymas komiteto sąnarių tolesniame aukų padalinime. Apsvarstę visas laikraščiuose pasirodžiusias kritikas link padalinimo aukų revoliucijos reikalams — matome, kad yra užtariančių ir prieštaraujančių nuomonių, iško išeina, kad jeigu komitetas būtų pasielgęs ir priešingai dabartiniam savo pasielgimui — vis gi būtų sukėlęs kritikas. Po tokiam padalinimui aukų bus matyt, veiklumas tų partijų, kurios gavo pašelpą. Toliau skirstant aukas, bus matyti, kurios vertos didesnio sušelpimo.

Toliau apsvartę kivirčius tarp Rev. Šelp. kom. sąnarių matome, kad nė vienas sąnarys viešai neatsisakė iš komiteto ir nenor atsisakyti. Visi kivirčiai — tik nesuitipratimas tarp jų. Todėl mes naujo komiteto nerinkome, tik patariame senamjam komitetui sueiti į kruvą, susiprasti ir varyti toliau pradėtą darbą.

Shenandoah'rio Socialistai.

II.

Tas Shenandoah'rio socialistų nutarimas — geras palinkėjimas, bet neįvykdomas dalykas, bent tuo tarpu, kolei eis tie nesumoniški vaidai. Pagaliau ir patįs Shenandoriš-

kiai mato, kad tie protestai ir kritikos vis būtų kilę, kad ir aukos būtų buvusios nepadalintos. Taigi iš to liogiškai išeina, kad aukas nereikia nedalinti nė nedalinti. Tam tikslui ir tveriasi skyriumi kiekvienos partijos komitetai rinkimui aukų, ir tokiu tik būdu bus padarytas galas protestams ir iš jų kilusiems vaidams, kurie beveik užtrinė visus etikos ir liogikos rubežius (įstatymus), ir per tai privesti prie kokio-nors susipratimo dabar negali buti nė kalbos.

Pereitam numeryj patarėm ir dabar tą atkartojam: rinkite aukas ir siųskite jas tai partijai, kuri jums geriaus patinka, kurią matote esant revoliucijoniška. Bet kad ir tarp aukų rinkėjų ir aukautojų nekiltų kartais nesuitipratimas, tai, mūsų nuomone, reikėtų, kad renkant aukas aiškiai pasakytų, kad tai ir tai partijai bus jos nusiųstos. Tą pat reikia pažymėti siunčiant aukas per mūsų rankas.

Reikia atminti, kad aukos dedamos revoliucijos reikalams tada pasibaigs, kada pasibaigs revoliucija. O revoliucija pasibaigs tada, kuomet susidės tokios politiškos sąlygos, prie kurių nereiks prieš valdžią vartoti prievartos bei apsigynimo įrankių.

Dabar tų sąlygų dar nematyt. Todėl šelpkim revoliuciją!

Redakcija.

Iš lietuviškų dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. Reikale šelpimo revoliucijos, našlių ir našlaičių Lietuvoje. Pakrikus senamjam Centr. Komit. Šelp. Rev. Lietuvoje, kaip patyrėmė iš laikraščių, („Kovas“ N.24 ir 25), Chicagoje, kaip mieste su didžiausiu skaitliu lietuvių, nedėlioje, 26d. lapkričio 1905 m., 5 val. vakare, M. Ruzgio svetainėje (kertė 46 ir Marshfield ave.) atsibuvo vi-

suomeniškai lietuviškai „Mass-Mitingas“, dėl apkalbėjimo apie reikalingumą šelpimo dabar liepsnojančios revoliucijos Rusijoje ir dėl suorganizavimo tam tikslui naujo komiteto aukų rinkimui.

P. J. Varkala, susirinkimo pirmsėdis, trumpoj ir gyvoj prakalboj perstatė pasibiaurėtus pasielgimus cėriškos valdžios, prieš kurią visoje Rusijoje podraug ir Lietuvoj pakilo liaudis ir prie jos prisidėjo visa apšviestė ir prakilnesnė draugija žodžiu sakant, parodė, kad Rusijoje verda revoliucija ir šaukė brolius lietuvius prisidėti prie jos ir sušelpiti piniginėškai. — Potam kalbėjo pp. J. Jančevskis, A. Algminovič. D-ro V. Kudirkos Giesmininkai atgiedojo lietuviškoj kalboj „Marsiliježą“, kas visuomenei labai patiko. Paskiaus 8 metų mergaitė A. Kabašinskiutė deklamavo „Laisvė“. Vėliaus kalbėjo dr. A. L. Graičiūnas, kur patėmijęs, kad pradėjus rinkti aukas, nekurie broliai stengėsi praišalinti iš salės, idant prageriti tą centą, neg sušelpiti savo tėvynę — užbaigė kalbą ištaręs žodžius: „Nenorėkime pasilikti „išgamomis“ ir nekalting, broli, mūs, jeigu tave sugrįžus senon tėvynėn broliai ir sesers nepriims į savo namus, tardami: „Eik sau nuo mūsų, „išgama!“ — Po jam užėmė vietą kalbėtojai: pp. St. Marcinkevyčia, Golubickis, Bijanskis ir vėliaus Eismontas. Toliaus po plačiam apkalbėjimui apie reikalingumą šelpimo dabar liepsnojančios revoliucijos Rusijoje, susirinkimas rado neatbutinai reikalingu daiktu rinkti naują Centr. Kom. Šelp. Rev. ir tapo perstatytos ir per visuomenę patvirtintos šitos ypatos: Juozas Varkala, prezidentu; 4605 S. Ashland ave. Stanislovas Marcinkevyčia, kasierium; 4605 S. Ashland ave. Dr. A. L. Graičiūnas sekretorium; 3202 S. Halsted.

Šitam komitetui pavesta daryti susirinkimus su prakalboimis visose dalyse miesto Chicago, kuotankiausiai, paaiškinant reikalingumą šelpimo revoliucijos ir rinkimo aukų. — Ir dėl stropesnio rinkimo aukų susirinkimas pripažino už reikalingą išrinkti kolektorius kiekvienoje dalyje miesto, kurių priderystė yra vaikščioti iš namo į namą kolektuojant ant knygutės pinigų revoliucijai ir sušelpimui našlių ir našlaičių.

Dalyje miesto „Town of La-ka“ sekančios ypatos likosi išrinktos į kolektorius:

1) Pranciškus Poška—4559 Hermitage ave.

2) Jonas Jankauckas—4559 Hermitage ave.

3) Marijona Damijonaitienė 3108 S. Halsted str.

4) Petras Slesoraitis — 4618 Paulina str.

Tolimesnis suorganizavimas kolektorių atidėtas ant išrinkto komiteto.

Ant to susirinkimo tapo su kolektavota \$19.25, kurie pinigai tapo sudėti pas kasierių Sasnislovą Marcinkevyčią.

Pirmsėdis padėkavojo susirinkusiems už ramų užsilaikymą, dalyvavimą ir prielankumą šventiems tėvynės reikalams, ir susirinkimas tapo uždarytas žodžiais: „Teguoją revoliucija! Tegyvuoja laisvė ir gerovė žmonių!“

Dr. A. L. Graičiūnas,
Sokr. Centr. Kom. Chicagos.

So. Boston, Mass. 3 d. gruodžio atsiliko visotinas susirinkimas So. Bostone ir aplinkinių lietuvių bažnyčios sklepe, kun. J. Žilinsko surengtas. Kalbėtojai buvo: kun. M. Peza iš Brocktono, Mass.; kun. Jasulaitis ir Lawrence, Mass. ir vietinis kun. J. Žilinskas. — Susirinnimas buvo rengtas ir šauktas ypatingai dėl Vilniaus 1-mo seimo (kurį šaukė dr. J. Basanavyčius ir J. Kriaučiūnas). Išpaveikslavus kalbė-

tojams kaip Lietuvos teip ir kitų pavergtų tautų netik po Maskoliaus jungu, bet ir po kitom despotiškam vėšpatystėm apverktiną padėjimą senesnių gadynių ir dabartinius jų išsiluosavimus, tapo nutar-ta ir sustatyta rezoliucija tokia. Mės, So. Bostono ir aplinkinių lietuvių, susirinkę 3 d. gruodžio 1905 bažnyčios sklepe vienbalsiai nutarėm reikalaut tėvynėi Lietuvai autonomijos; 2) kad jei Lenkijai duos autonomiją tai Suvalkų rėdybą atskirt nuo Varšavos, o priskirt prie Vilniaus; 2) palikti Lietuvą tuos pat rubežiuos prie atsiskyrimo nuo Lenkijos, kokiose buvo prie susirišimo.

Nutarė pasiųsti telegramą Vilniaus seimui, ką apsiėmė atlikti ir kaštus panešti visi Naujos Anglijos liet. kunigai, ir minėtą rezoliuciją pasiųsti carui.

Toliaus teip-gi pagarsėti angliškuose; ką turėjo atlikti tam tyčia išrinktas komitetas. Bet ant rytojiaus išpirkau visus angliškus Bostono laikraščius ir nė vienam neradau nieko apie tai minėta... Užbaigus nutarimus, tapo padaryta kolekta ant revoliucijos Lietuvoj; visiem pritariant, simpatizuojant be skirtumo lyties ir tikėjimo aukavom, kiek kas galėjom ir sudėjom 231 dol. su centais. kuriuos tai pinigų be jokio aukautojų už klausimo ir nutarimo pasiliko kun. J. Žilinskas; teipgi nė nuo savęs nepaaiškįdamas, kur juos dės, kam siųs, skirs, nė kas kasierius bus ar yra; tik tiek išsitarė, jog jie varysė dabar tokią agitaciją po visą Naują Angliją, ypatingai gerai rengia tokią prakalbas ir kolekta atlikti kun. M. Peza Brocktone. Pasibaigus susirinkimui buvo girdėtis kalbėsiai: „Kad Lietuvoj mūs kunigai teip aiškįtų žmonėms apie mūsų tėvynės dabartinį padėjimą, tai į tris dienas (kaip

Finlendijoj) neliktų nė vienas ruskas žandaras mūs krašte“...

Darbai apie Bostoną eina pusėtinai, bet pribuvėliams sunku gaut darbas. 4 gruodžio ant Second str. apsiūtino karštu vandeniu lietuvi Stočkienė, teip sunkiai, jog guli smerti nam patale. So. Bostone išeis 2-ras naujas laikraštis vardu „Vaistininkas“, mėnesinis.

Vargelis.

Philadelphia, Pa. Lietu-viai Philadelphijos pasiuntė pasveikinimą seimui Vilniuje, kurs sušauktas tapė ant 4 ir 5-tos d. gruodžio. Štai telegrama: „Tegyvuoja seimas Lietuvių! Trokštame liet. mokyklų, universiteto, lygybės valstiečių, valnos liaudinės Lietuvos su seimu Vilniuje. Vienykites visi valnybės, švjesos, gerovės dėlei! Prasmegk Muravjeve!“ Gaila, kad „Vienybė“ dėl daugybės vaidų keliamų nė žodelio neužsiminė apie tą seimą, ir Lietuviai Amerikoje retai kur apie jį težinojo. Mat tautos reikalai užmirštami....

3 d. gruodžio tautiškos revol. komitetas susirinko Brooklyne; apart sąnarių komiteto sutarimuose dalyvavo keliolika tenykščių lietuvių. Nutarėme nusiųsti 832 dol. į Europą, kurie tapė teip padalinti: 1580 markių skyrėme socialdemokratams, o 1912,73 markes demokratų partijai. Demokratai šiuomsyk daugiaus gavo, nes pirmąsyk jie buvo nuskriausti. Atsitraukus (?Red.) socialistams iš tautiškojo revol. šelp. komiteto, vaidų dėl padalinimo aukų nebuvo.

7. VII. 05. J. Šliupas izdin.

Wilkes-Barre, Pa. 19 d. lapkričio vietinė 9-ta kuopa L.S.P.A. parengė prakalbas su deklamacijom. Kalbėtojai buvo: P. Paseckas, F. Živatkauckas iš Scrantono ir J. Ma-kauckas iš Luzernės. Kalbė-

ta apie reikalingumą apšvietos ir socializmo, apie darbininkų skriaudas ir apie revoliuciją Lietuvoj. Dekliamavo P. Jasaičiūtė. Dainavo „Aušros Dainininkų Draugystė“. — Žmonių buvo pusėtinai buvę. Del keletos aklų tamsuolių ir išgamų, susirinkimas nesmagiai nusidavė: tuli rėkavo nerėdami viską suardyti. — Aukų rev. reikalams surinkta \$430. Pasiuntėm į „Kovos“ redakciją, paskirdami vien L.S.D.P.

9-tos kuopos organizatorius
M. Padoskis.

Mc.Carmel, Pa. Lietuvių siuvėjų dirbtuvės darbininkai ir pats bosas Jurgis Lanauckas sutarėme paaukauti ant revoliucijos po keletą centų, ir dar apie keletas gerų tautiečių ir nekurie lenkai suprantingesni teipgi prisidėjo su aukomis. Iš viso surinkta \$24.50. Siunčiam „V. L.". Mes aukautojai skiriame šituos centus vien dalyvaujantiems revoliucijoj. (Malonėkit paminėti įsekmui: kuriai partijai. Red.).

Lai gyvuoja revoliucija ir revoliucionizmas, lai griuva despotizmas!
V. Sk.

So. Boston, Mass. Lapkričio 29 d. atsibuvo pasilinksminimas, parengtas Lietuvos Dukterų Dr-tės, naudai Dr-tės. Nors ir lijo, ale svečių apščiai aplaukė ir visi gražiai linksminosi. Tapo užmanyta paaukauti pagelbai kovojantiems už laisvę mūsų tėvynėje; daugumas tam pritarė; perėjo merginos per svetainę, surinko \$6.00. Pinigai pas M. Pravalinskiūtę, Dr-tės raštininkę. Vuš minėta Dr-tė turėjo susirinkimą pora savaitių prieš pasilinksminimą ir paskyrė \$10.00 naūdai lietuviškos kolonijos su prieglaudos namu, ką rengia S.L.A. Bet malonu matyt, kad ir turtingesnės draugystės paremtų tą teip garbingą darbą. Teip kad ant

ateinančio seimo S. L. A. jau but galima pradėti ką nors veikti tvirtiau. *Lietuvaitė.*

Baltimore, Md. Gruodžio 2 d. T. M. D. Laike savo paprasto susirinkimo ant kurio pritardami Lietuvos revoliucijos judėjimui išrinko (Kam? Turbut aukoms rinkti? Red.) du atsakančiu vyrų: P. Lietuvaitį ir K. Baltrušaitį.

Taigi, broliai ir sesers, kurie mylite laisvę mūsų broliams gyvenantiems mūsų brangioj tėvynėj, meldžiame neatsakyti ir šelpti revoliuciją, nes jau visi juk matome revoliucijos vaisius. Kuopos raštin.

Pr. Bakutis.

Susivienijimo L. A. reikalai. Kas atėmė energiją?

Susivienijimo sąnariai, kuriems rūpėjo Susiv. gerovė, jo buvinius aukimus, kurie nesigailėjo žodžių, darbo ir kelionių, nuo 20-to seimo atšalo, nuleido rankas, nedirba; „atėmė (jiems) energiją, kuriems apstojus daruotis, turėjo pasi- mažinti ir Susiv. spartus augimas... nematom straipsnelio, kuris kambėtu dėl naudos S. L. A.“ — guodžiasi p. J. Tareila, 4-o num. „Vienybės“.

Gryna tiesa, bet kas atėmė energiją? Norint, kad organizacija sparčiai augtų, reikia mokėti užlaikyti jos darbininkus, organizatorius, stiprinti jų energiją, o ne atimti ją. Štai priežastys, kurios atėmė energiją.

Nuo suirimo provos komisijos, kurios du sąnariai ir kasierius, *sulaužę* seimų reikalavimus, apstėmė palikti kunigams S. L. A. turtą, kam pritarė ir Centrališkas Komitetas, persergėdamas kuopas nuo svarstymo šio reikalo ir rodydamas palikti ant kvartalinių susirinkimų ir seimui, pasirodė, jog Susiv. valdo jau neiš- tikimi viršininkai ir viskas

eina pagal kunigų smuiką. Kad teip buvo, tą patvirtina kn. Kudirkos raštas 45 num. „Žvaigždės“, 1904 m., kuriame sako:

„Tikimasi yra, kad kuopos ar seimas, kaip nutarėm palikti, apsidirbs su Mikolainiu, ir prova bus pabaigta ir lietuviški pinigai liks—visgi m u m s“.

Kuopos laikėsi seimų nutarimų ir apie atgavimą turto 20 seimui savo reikalavimuose, reikalavo atjieškoti visą turtą, o jeigu taikytis su kunigais, tai tik atgaunant turtą pagal skaitlių persiskyrusių sąnarių. Vienok seimas nepaisydamas ant kuopų reikalavimų, su Mikolainiu, pagal kunigų planą, apsidirbo, paliko jiems Susiv. turtą.

Iš to pasirodė, kaip didelė stoka yra subrendusių ir išti tikimų ypatų, arba delegatų, kurie įstengtų permatyti organizacijos ateitę ir suprastų permatančius, žinančius kaip reikia organizaciją auginti ir apginti. Pasirodė, kad kaip nesidarbuosi dėl organizacijos gerovės, nesubrendėliai tą darbą į niekus pavers, nors pris- todami apsiima neva padėti, idant paskui galėtų sugriauti. Pasirodė, jog kunigai yra Susiv. viršininkais ir per savo paslus padaro ką nori, neš jie visados nutarimus padaro pirm seimų, kuriems duoda tik patvirtinti.

Kunigai, kuriuos 20 seimas palaikė teisingais, vietoje broliškai susitaikinti sugražinant turtą pagal persiskyrimą sąnarių nemėtyt lojariams, apsiėmė geriaus viską sukišti lojariams, kaip rašė 23 num. „Žvaigždės“, 1904 m., bet už tai apkaltino Mikolainį, ir seimas tą patvirtino. P. Paseckas papasakojo, jog Mikolainis yra susitaręs su lojariais, kad tik varyti provą, padaryti daugiau kaštų, ir paskui pasidalinti su jais. M. Valentinavyčius papasakojo seimui apie parkvietimą kuopos sekretoriaus su knygomis

ir delegato, buvusio ant 16-to seimo net iš Traverse City, Mich., jeigu bus varoma prova pagal Mikolainio planą, kas Susiv. kaštuos apie \$160.00. Seimui tokia suma pasirodė baisi, nors atmesto delegato iš Traverse City, Mich. ant 16-to seimo nebuvo. P. Valentanavyčius girdėjo zvanijant, bet nežinojo kurioje bažnyčioje. Dėlei visokių kaštų kalti yra vien kunigai, ir jeigu juose yra bent krislas doros, tai jų pareiga yra tuos kaštus sugražinti. Pirm provos dar S. L. A. komisija (ant Mikolainio užmanymo) užkvietė kunigus ant tarybų — susitaikymo geruoju, pasidalinant turtą pagal sąnarių persiskyrimą, idant nemėtyti pinigų lojariams, bet kunigai atsakė, kad geriaus velyk visus pinigus sukiš lojariams, negu gražins tautiečiams. Vienok už tokią kunigų intenciją tapo apkaltintos Mikolainis.

Pagal paraginimą Centr. Kom., 12 num. „Atskaitos“, provą svarstė 60 kuopų ir savo norus perdavė seimui, idant delegatai suprastų ko žmonės reikalauja. 52 kuopos reikalavo atjieškoti visą turtą, o jeigu taikintis, tai tiktai atgaunant turtą pagal persiskyrimą sąnarių. Iš likusių aštuonių 33 ir 43 kuopos reikalavo po \$1000.00; 30 kuopa reikalavo \$500.00, likusios penkios kuopos statė mažesnius reikalavimus. Bet delegatai nesuprato žmonių reikalavimų, o teisybę pasakius, ignoravo (palaikė už niekus) juos, nors apsiimdami buti delegatais, pasižadėjo tuos reikalavimus seime užtarti. Kaip delegatai ignoravo savo kuopų reikalavimus, rodo šis faktas.

11 kuopa iš Waterbury, Ct. savo reikalavimuose 20-tam seimui padavė:

„Reikalaut tų pačių išlygų nuo S.L.R.—K.A. ką pirmiaus buvo reikalauta“. — Taigi kuopa reikalavo atgavimo tur-

to, bet ta reikalavimą užtarė tik O. Aviečiūtė ir J. Prusellaitis, o

J. Tareila,
J. Žemantauckas,
K. Kazemėkas,
A. J. Povilaika,
M. Salaševičiūtė,
A. Kulbokiūtė,
K. Radžiuniūtė ir
O. Nevulienė

balsavo taikytis ant užmegstų ugadų. O jie visi savo kuopai pažadėjo tą reikalavimą užtarti, ir gerai žinojo apie provos stovį. Tokių veidmainių delegatų buvo net 52, prieš 26, kurie atvirai pasakė seime taikytis ant užmegstų ugadų ir visi užrašytai tapo, už ką kuris balsavo.

Toks veidmainiškas delegatų pesielgimas atėmė energiją Susiv. darbininkams ir organizatoriams, kuriems apstojus darbuotis mažinosi. Susiv. augimas ir neskamba straipsneliai ant Susiv. naudos, ką pamatę veidmainiai guodžiasi, bet ar jie prisiskaito sau ir tą kalbę...? Be abejonės jie už tai kaltina Mikolainį. Ir iš kitos pusės. Daleidžiant, jog tie 52 delegatai padarė labai išmintingai, vienu žodžiu padarė didelę naudą, Susiv. išgelbėjo, tai kodėl jie neaugina Susiv. dar sparčiau ir neskambina garsiaus naudingais raštais? Jug smarkių vyrų ant seimo buvo gana daug! Priegtam visiems aišku, jog provos komisijos abi pusės nebuvo ir negalėjo būti teisios. Vienok seimas komisiją išteisinio ir pagyrė už gerai atliktą darbą.

P. Mikolainis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Brangūs Draugai:—Su šiuo mi meldžiu jus atleisti man, kad mano žodžiai neišsipildė kaslink prisiuntimo jumi knygelių pirma rinkimo komiteto, nors aš mėginau prašyti spaus-

tuvių o kitos ir prisizadėjo trumpą laiką atspausti knygelę, bet tas neišsipildė ir tikiuosi, jog dovanosite už mano mėginimą sučėditi jum kaštus. Dabar jau metai baigiasi ir daugelis kuopų padavė savo balsus už naują centralną komitetą taigi butų gerai, kad ir kitos kuopos sukrustų ir rinktų naują centr. komitetą. Rinkimo laiką aprubežiukim iki naujų metų.

Su guodone *M. Paltanavičia.*

Atsakymas Cleveland'o kuopai:

Mieli draugai:—paveikslas, ant kurio yra išdėta apie \$23, yra tas, kurį padovanojo guodotinas F. Bagdonas Art., ir kurį T.M.D. išleido ant tikių ir gana gerai papelnė. Kaštai ant jo padėti yra šie: Remai 13 dol., uždangalas nuo dulkių 50 c., parvežimas nuo artisto 50 c., skrynja ir kraustymas iš Worcester'io į Bostoną pagal patarimą Bostono draugų kaštavo 5 dol. tikietai 3 dol., ekspresas iš New Yorko 35 c. ir už siuntinėjimą tikių markės pridėta ir teip pasidaro ta suma, kurią p. Naujokas pagarsino buk aš apdabinau tokį ir tokį paveikslą (išjuokdamas). Jusų reikalavimas paaiškinimo teipgi juokingas, nes jeigu skaitėt „V. L.“ tai žinot viską nuo pradžios.

Taigi motinos p. Jezaus Kristaus negausite, nes jį ištraukė J. Garmus, jeigu norite kas, tai nuo jo nusipirkite.

Su guodone *M. Paltanavičia.*

Elizabeth, N. J. Guodotini T. M. D. šanariai. Passaic kuopa perstatė mane už izdininką T.M.D. Teiksitės atleisti man, aš atsisakau nuo tos tarnystės, dėl daugumo užsiemimų.

Su guod. *S. Makauckas.*

Lost Creek, Pa. T. M. D. kuopa į centr. komitetą skiria: prezidentu ir sekr. tuos pačius —pp. Paltinavyčių ir Rama-

naucką, kasierium M.L. Kazuną iš Shenandoah. Į lit. kom. J.O. Širvydą iš Philad. Velytina butų, kad visos kuopos pritartų nors kokius 300 dol. iš kasos paaukauti revoliucijos reikalams. Knygelių dalinimo laikai perėjo, jau reikia kito kio ginklo broliams Lietuvoje, suteikim jiems pinigų kardams ir dinamitui!

M. Bridickas.

Glen Lyon ir Wanamie, Pa. Lapkr. 26 buvo T. M. D. k-pos susirinkimas. Į central. komitetą skiriam: prezidentu ir kasierium tuos pačius M. Paltanavyčių ir J. Naujoką, sekr.—T. Astramską iš Philad. Į liter. kom. J. Baltrušaitį iš Plymouth, Pa. Organu „Vienybė L.“. Nutarėm, kad kasierius užsistatytų kauciją pagal didumą izdo, su trimis prižiūrėtojais iš artymiausių kuopų; teipgi kad paaukuoti iš T.M.D. izdo \$300,00 revoliucijos reikalams ir siųst stačiai ant Lietuvių Social-Demokratų Partijos atstovo rankų.

Sekr. *S. Žalnieraitis.*

Nauji šanariai.

Pittsburg, Pa.

J. Miliauckas	60
M. Tarabilda	60
J. Kvederis	60
A. Savukaitis	1,20
Torrington, Conn.	
Jon. Vokietaitis	60
Ant. Maskeliunas	60
Vinc. Zuvelis	60
New York City.	
Jon. Zakarauckas	60
Juoz. Šukis	60

T.M.D. Sekr. *A. Ramanauckas.*

„Kankiniu kasa“ dar reikalinga.

Pavasaryj, kilus užmanymui rinkti aukas revoliucijos reikalams, daugelis manė suvienyti „Kankinių kasa“ su aukomis skiriamomis revoliucijos reikalams. Bet paaiškinus paskiaus J. Lizdeikai, L. S. D. P.

atstovui, kad „Kankinių kasa“ ir aukos revoliucijos reikalams turi būti skyrium, iki šiol visito ir prisilaikėm. Bet paskutiniu laiku kaikurie viengenčiai, matydami, kad politiškus prasikaltelius („kankinius“) maskolių valdzia paleidžia, nutaria savo rezoliucijose, kad „Kankinių kasa“ pavesti revoliucjonierių izdan. Bet čia vienas dalykas neapmislytas: Kol revoliucija bus, kol ją mes šelpsim, tolei bus ir kankiniai, kuriuos privalome teipgi neužmiršti. Aną syk „K. kasos“ komiteto atstovas, A. Vardas, atsisaukė, kad neužmirštume ir kankinių.

Iš tiesų, nors valdzia daug „Prasikaltelių“ paliuosavo, tai vienok neseniai areštuotus suvalkiečius kankina ir po šiai dienai. Štai vieno iš jų laiškas, rašytas į Ameriką:

„Malonus Drauge, Antanai! Gavęs nuo Tamistos laišką, kurį man žmona mano persiuntė, tuojaus sėdau ir parašiau šį laišką.

Malonus Antanai! Aš esmi didei suvargęs. Jau velniai pra keikti antrą kartą išsiunčia ir kalėjime kankina. Aš vos šiaip bei teip sutveriau iš Viatkos pagrižęs savo gyvenimą, kuris buvo sunaikintas, tai vėl pavstverę maskolpalaikiai išgabeno į Olonecko guberniją.

Didei busiu Tamistai dėkingas už (žadėtą) pašelpą, nes šiame laike, ypač man yra sunku su gyvenimu. Aš pats beveik badauju, nes apart ant sausos duonos ant nieko daugiau nesutenku, o su šeimyna mano teipgi nepergeriausiai einasi, nes laike šių paskutinių metų labai ukininkai suvargo: pirklysta prastai eina.

...Antras meldimas, jeigu galima, tai bus tame: man yra labai sunku vargti, kadangi neturiu nė jokio pasiskaitymo; taigi mel-čia nors nuo jus atliekamus laikraščius: „Lietuvą“, arba geriaus „Vienybę Lietuvninkų“ atsiųsti.

To ištremtinio žmona, likusi su penktu mažutėliu, rašo tam pačiam vientaučiui apie vargus nelaimės, kurias jie turi kęsti ir kurias „kenčia daugiau mūsų brolių dėl labo tėvynės; tik bėda, kad viens dėl šimtų turi būti nuskriaustu“. „Bėda pas mus, kad da tamsūs žmonės, da mažai apie politiką suprantančių yra, da vis tiki tai prakeikti valdžiai, da daugelis yra, kad gatavi savo brolius veikiančius visus sukišti į ryjančius nasrus...“

„Mano vyras yra paimtas jau trys mėnesiai; kalėjime laikė mėnesį, o iš tenai išgrudo į užkeiktą Olonecko rėdybę, arti Finliandijos rubežių ant ežero salos, į labai biaurią vietą, kur jokio uždarbio, turbut, neturės.“

Kenčia mano vyras vargus dabar; kentė anuos metus 20 mėnesių kalėjime, dvejus metus Viatkoj; kenčiu ir aš su savo maziutėliais, negalėdama jiems duonos uždirbti... Nors žmonės ant mano veidų nemato ašarų ir nesupranta, ką aš kenčiu, kokį skaudėjimą turiu, bet aš viena sau tiksliai apverkiu nelaimingą savo vyro ir vaikučių buvį...“

... Pas mus kruta žmonės. Monopolius dikčiai beldžia, policija baisiai siunta, kad negal susekti; tik vien už Pilviškių kelis pasigavus; mat Pilviškuos yra daugybė šnipų. Kauno rėdyboj viena nakčia 11 monopolijų išgrudo. Baisus yra dalykas valdžiai. Ir tik juokai: sakė, kad Pilviškių Kačergius su Lozoraičiu organizuoja, esą reik tuos „buntovščikus“ paimti, o dabar paimti ir vis negal susekti, kas organizuoja“.

Nors ištremtinių-kankinių šeimos likusios namieje nemažiau kenčia, lygiai kaip ir daugybė žmonių negaunančių darbo, bet tokiais ikšiol visuomenė nesirupino arba mažai

rupinosi. Visuomenė privalo bent ištremtųjų kankinių nepaliaut šelpus, kaip ikšiol šelpė. Todėl „Kankinių kasa“ dar reikalinga. Kada revoliucija, vieša karė prieš valdžią pasibaigs, tada nereiks aukauti nė revoliucijos reikalams nė kankiniams, nes šitų tuomet nebus.

J. B.

Smulkmenos.

KAIP SPAUZDINASI OFFICIALIŠKAS PROLETARIJŲ ORGANAS.

Apie tai aprašo visas smulkmenas „Novoje Vremia“, butent—kaip darbininkų deputatai, laike visuotino Maskolijos politiško streiko, apėmė „Novoje Vremia“ spaustuvę ir kaip ten atspauzdino laikraštį „Darbininkų Deputatų Tarybos žinias“.

Į „Novoje Vremia“ spaustuvę atėjo trys jauni vyrai ir pareikalavo, kad užžiūrėtojas spaustuvės prašalįtų ten buvusias pašalinas ypatas, nėra jie norį pasikalbėt su užžiūrėtojum. Tą padarius, jie pasisakė kad jie atėję pagal paliepiamą Darb. Dep. Tarybos Pildomojo Komiteto ir pareikalavo pavesti jiems spaustuvę. Tas atsakė, kad spaustuvė ne jo ir jis turįs pasiklausti paties savininko, redaktoriaus Suvorino. Bet jį neišleido. Leido tik per telefoną pašaukti, nesakius, kame dalykas. Kalbant per telefoną, du deputatai stovėjo iš šalių su atstatytais revolveriais, kad užžiūrėtojas nepasakytų, kas čia darosi...“

Redaktorius į savo vietą pasiuntė savo bendradarbį, Goldšteiną. Tam atėjus ir paklausus: „ką, tamistos, sakysite?“ — deputatai vietoj atsakymo padavė popierą, kur buvo parašyta vardu Darb. Deputatų Tarybos, kad sekantis numeris „Darbininkų Deputatų Tarybos Žinių“ turįs būti atspaus-tas „N. Vremia“ spaustuvėje. Tada deputatai pasakė: „Atė-

jo ir ant jūsų eilė“. Pirmiausia mat spauzdino spaustuvėse: „Rus“, „Naša Žizn“, „Sin Otečestva“, „Birževije Viedomosti“. Kada ir Goldšteinas atsa-ke negalįs pavesti jiems spaustuvę, tai darbininkai atsakė, kąd jo neišleisę iš čia. Jam pakėtinus išeit per prievartą, nes girdi, jis apsiginklavęs, darbininkai išitraukę revolverius pasakė, jog jie neblogiau už jį apsiginklavę. Reikalavo, kad duotų garbės žodį, jog nieko blogo neatsitiks. Tam neprižadėjus, deputatai jį ir kitus ten esančius areštavo, saugojo, kad jie negalėtų tarp savęs slapčia pasiteirauti. Visą namą, visas aplinkines, gatves saugojo minios darbininkų.

Prasidėjo darbas. Paklausus su kokia mašina jie spauzdįs, atsakė: „Su ratacijine“. — „O jeigu pagadįsit?“ — „Pas mus yra puikus meisteris“. — „O popiera?“ — Jūsų pasiimsime“.

— „Tai jau tikras apiplėšimas“—sušuko Goldšteinas.

— „Ką daryt“... — atsakė deputatai.

Goldšteiną paleido už garbės žodį. Užžiūrėtojas Bogdanovas liko pats.

Spauzdinimas ėjo nesparčiai, nes rankraščiai lėtai ateidinėjo iš Darbininkų Deputatų Tarybos. Apie 5-tą valandą rytmetyje atėjo korektorius, greitai atliko savo darbą ir tuo jaus ėmė spauzdinti proletarijų laikraštį. 11 val. prieš piet buvo atliktas darbas ir, nežinia iš kur atsiradę vežėjai, išvežė laikraščio pakus ir visi apleido spaustuvę.

Da viena smulkmena. Iš priežasties visuotino streiko buvo visur tamsu. Spaustuvėje nebuvo gazo. Tapo pasiūsti du darbininkai ir gazas tuo jaus pasirodė. „Visos krautuvės buvo uždarytos, bet majstas per visą naktį buvo gaunamas. Proletarijams krautuvės atsidarydavo“, — rašo „Novoje Vremia“.

Apie šitą atsitikimą policija

išgirdus tik ant rytojaus ir labai stebėjusis...“

Pats Suvorinas, kurs priguli prie minkštesniųjų konservatorių-atžagareivių,—apie tą dalyką šiteip pasakoja: „Trečią valandą po piet žmogus pabudino mane ir pasakė man, kad pas mus „spaustuvėje negerai“.

Kada jis man papasakojo, kad mano spaustuvę apėmė revoliucionieriai, sustatė ten N7 proletarijų valdžios oficiališko laikraščio, ir, atspauzdinę jojo 30 tukstančių egzempliorių, ramiai sau nuėjo, aš sakiau: „Vyrukai!“ („molodeci“). Aš ne bereikalo gyriau pereinam laiške jų energiją ir pasiukavimą ir stengiausi pastatyti juos už pavyzdį grafo Vitės valdžiai“.

Toliau Suvorinas kalba, kad jeigi esą tie vyrukai pasodytų į Petro-Povylo tvirtynę Vitę su jo savaisiais ministeriais, tai ne kiek, esą, nenusidvyčiau. Girdi Vitė turi savus ministerius, kaip laikraščiai turi savus korespondeutus, ir jį su tais ministeriais visai nesunku areštuoti. O kad jų neareštuoja, tai tik dėlto, kad proletarijai nematą tame reikalo.

VISAI ATBULAI PASIRODĖ...

Buvau nelaisvoj kariūmenėj, Petrapilėj. Tarnavau maloningiausiajam carui per 5-us metus. Tarnavau ištikimai ir mislijau, kad pildau augščiausiojo Dievo valią; nes caras pradžioj mano tarnystos buvo valdžios apšauktas žemės dievu; taigi aišku, jeigu nori įtikti dangiškam Dievui, tai pirmiausiai turi but paklusnas žemiškam dievui. Ir ištikro caro kareiviai, kurie tik jaučia, o ne mislija, tai ir įtiki, kad vienas Dievas danguje, o kitas ant žemės... Man tankiai užeidayo ant mislies: kėtras iš dviejų dievų yra vyresnis? Tas klausimas kilo iš to, kad mane iš mažens mama išmokino kalbėt poterių ir melstis prie dan-

giško Dievo, o dabar mokina garbint carą ir jo familiją. Tiesa, nevertė per nevalę mokytis poterių, garbinančių carą, davė mums dvi valias: arba mokykloj mokytis poterių, arba pas mokyklą malkas piasyti.

Bet, žodžiu sakant, caro tarnai visuomet rupinasi žmogų užmušt pirmiausia ant proto ir dvasios. Liudna, labai liudna buti nelaisviu kareiviui...

Šiuose metuose 22 dieną sausio, kada kun. Gapon vedė darbininkus išalkusius ir nuvargusius pas carą susimylėjimo prašyti, o kada mielaširdingasis caras pasiuntė kazokus ir liepė darbininkus nuraminti su kulkomis, tada pasklido garsas po visą Petrapilę apie tokią nesmagią ir netikėtą naujieną ir pradėjo dar daugiau žmonių kilti prie carą. Ir aš dasizinojau apie tą nepaprastą naujieną, kuri mane pertikrino, jog caras ne tik nėra dievu, bet jis nėra vertas nė žmogaus vardą nešioti.

Toks nekaltų žmonių kraujo praliejimas atvėrė žmonėms akis, kilo tarp jų smarkus susipratimas, kuris iki šiai dienai jau sulaukė negalimas. Netrukus užbaigiau tarnystą, esant neramiam laikui, ryžausi atkalyti Ameriką, kurią kaip girdėjau, žmonės vadina laisva šalia. Misyjau, atsilaukysiu pas savo tautiečius lietuvius, o kaip bus linksma laisvojoje šalyje!... Bet visai atbulai pasirodė...

Pervaziavau keletą miestų. Nusipirkt viskas brangu, darbas gaut nelengva, o ir darbas sunkus. Tarpe lietuvių vienybės nėra, vien tik nesutikimai, o apie tautystės reikalus retai kur išgirsi kalbant. Darbinikiški reikalai teipgi mažai kam rupi. Revoliucijos šelpimas, tai jau nėra nė šnekėt... Vienoje vietoje vienas lietuvis, susipratęs darbininkas sumišlino pereiti per stubas ir parinkti aukų revoliucijos reikalams.

Bet negerai padarė, kad vietoj savęs nepasiuntė žydą arba kunigą rinkti aukų. Pats buvdamas lietuviu ir darbininku yra neužtikimas: ar dviejose stubose, gavo net vagim išvadyt. Ot, sako, kad ant Dievo garbės, tai mes nesigailėtume ir po kelis dolerius, arba kad ir ant bačkutės alaus, arba parengt balių, kad sau pasilinksmyt (t. y. apsikumsčiokuot).

Labiausiai yra paniekinti bedieviai, o bedieviai tai mat tie, kurie geresnius laikraščius skaito, o ne „Saulę“. Net ir tuos kartais vadina bedieviais, kurie skaito katalikišką „Žvaigždę“ arba patį „Kataliką“!

Ak, broliai, jei mes laisvoje šalyje ešam, tai ko mes turime varžytis vieni kitų tikyba?

Povilas Mineika.

Kaip padaryt inspudi ant angliu operatoriu

Reikalaukim savo tiesų vienbalsiai, o tada galima tikėtis, kad duos.

Pavojus grėsia angliakasiams minkštųjų anglių. Musų privalumu yra sušelpiti sandraugus dėl prašalinimo jiems grėsiančio pavojaus. Tenykštės kompanijos naudoja visokių budus dėl sumažinimo darbininkams mokestis. Padaryta santaika baigiasi ir jei angliakasiai neims dalyvumo reikale sutvirtinimo unijos, tad kompanijos savo tikslą gal atsiekt.

Kad dabartinė santaika buvo daroma, darbininkai sutiko ant sumažinimo jiems mokesčių 5%. Padaryt tai turėjo dėlto, kad tuomet jų unijiškos pajėgos buvo silpnos, idant stot į kovą.

Dabar toks pat pavojus jiems grėsia ir jei jų pajėgos bus ir dabar teip silpnos, tai ir vėl komp. laimės ir darbininkams mokestis da daugiau bus sumažinta. Pirmą jie gaudavo 54 c. nuo tono — po tam jau 85 c. Dreiveriai gaudavo po \$1,25

ant dienos potam — \$2,42. Pirmą dirbo 18 val. ant dienos — dabar tik 8. Svaryba anglių buvo neteisinga, dabar ir tas pataisyta, nors pirmą į toną dėdavo nuo 2,500 iki 3,000 svarų. Dabar prie svėrimo anglių tur savo prižiūrėtojus, idant anglis būtų teisingai sveriamas.

Klausime ar darbininkai tikrai nori but baudžiauninkais ir vergais darbavių ar tačiau vyrais laisvais, ukėsais ir gyventojais laisvos šalies.

Du dalykai reikalingi dėl prašalinimo grėsiančio pavojaus t. y. laikytis unijos, idant pasilikti prie dabartinių sąlygų ir mokesties, ar suvisai neprigulėt į uniją ir pasilikt nevalninkais.

Ligšiol privalot žinot, jog unija vienatinė tavo galybė ir turi jos dračiai laikytis.

Isz visur.

Anglijoj, pagal paskutines statistiškas žinias, iš kasdienio uždarbio gyvena 10 milijonų žmonių, — taigi tiek proletarijų-darbininkų. Iš to skaitliaus prie unijos priguli 2 milijonai, — tai tiek organizuotų darbininkų.

Šiuo laiku tarp organizuotų Anglijos darbininkų yra 4, 6 procentai neturinčių darbo; tarp neorganizuotų — 9-10 procentų. Paėmus į daiktą tuos 4, 6 proc. organizuotų ir 9 proc. neorganizuotų pasidaro minia ne mažiau, kaip iš 800,000 darbininkų, o su jų šeimynoms 3 milijonai bedarbių. — Šita bedarbių žmonių armija turi but kaip nors išmaityta ir reikalauja baisių kasmetinių nuostolių. Bet šitoks kryžis — neišvengtinas kapitalizmo svečias, ir dėlto Anglijos valdžiai grėsia pavojus: darbininkai kelia maištus, už kurių matosi kilanti socijališka revoliucija.

Lenkų pirmievių laikraštyje „Głos“, išeinančiame Varšavoje, patilpo sekantis protestas — „išreiškimas pasipiktinimo“:

„Kuopa Čenstakavo gyventojų, išgirdę, kad kėli valdytojai privatiškų mokyklų Varšavoje, o tarpe jų ir p. Chrzanowski's, nepriima į savo mokyklas mokinių išpažįstančių Mairiešiaus tikėjimą nežiurint ant to, kad bendri piliečiai (współobywatele) žydai dalyvavo pastangose dėl įvykinimo lenkiškos mokyklos, išreiškia savo pasipiktinimą lygiai savininkams tokių mokyklų, kaip ir tėvams, paremiantiems nepilietiškus ir antikulturiškus jų pasikilnyjimus“.

Po tuo protestu pasirašo 36 ypotos, vyrai ir muters.

Lenkų karalystėje ir Lietuvoje monopolius geriausiai dauzo lietuviai Suvalkų gubernijoje. Bet sulyginant su kitoms Rusijos gubernijoms, tai Kuršų ir Lyvų gubernijose (Latvijoj) ikšiol daugiausiai išgriovė monopolijų.

Vestfalijoje, Vokietijoje, šįmet sausio mėn. buvo didelis angliakasių streikas; dabar vėl sako, turėsia iškilti streikas, kadangi kapitalistai dar labiau ima siaurinti darbininkų tiesas.

Peterburgo studentai ketina leisti laikraštį (rusų kalboje): „Sąrankis biografijų kovotojų už laisvę“. Prie kiekvienos bijographijos bus ir paveikslas. Dabar renka tam tikslui medegą nuo 66-ųjų metų praeito šimtmečio.

Dėl žinios.

Mano draugams ir visiems turintiems reikalus pas mane pranešu, kad persikėliau į savo locną namą po šiokiu adresu:

Leon Eremin
324 Berriman str.
Brooklyn, N. Y.
U. S. A.

Kares ir santaikos kraugeringumas.

Santaika labiaus kraujo ištroškus, negu karių baisybės. — Žemiau pristatytos skaitlinės parodys, kad kapitalistiška pramonė išžudo darbininkus kaip muses.

Vis girdime apie karių skerdynes. P. E. Atkinson ir tūli jo draugai, militarizmo priešai, nuolat bruka mums gausybes statistiškų žinių apie daugybes žstančiųjų ginkluotoje karėje, juos karštai paremia ir jų idėjas platina įvairios santaikos draugijos, kaip tai krikščioniška moterų Blavystės Unija, ir jai panašios, kovojančios, vienok nepastovios draugijos.

Tulas pragarsėjęs mokiniojas padavino Amerikos naminę karę (Civil war) „Didžiąją Skerdynę“. O žmonija yra lavinama atsiminti tą karę kaip nesulyginančiai kruviniausia puotą šios galdynės.

Tieje militarizmo priešai peikia jį ir jo įrankius — šaudyklės ir šobles, — teip, kad rodos jis būtų žmonijos baisiausia rykšte. Jie karių baisybės nupiešia kuo-aiškiausiomis spalvoms. Tuo laik jie mažai atydos teatreipia ant baisių pramoniškojo militarizmo. Dabartiniame civilizacijos sūtrėdyme, kur perkmainių etika yra užvaldžius žmoniją, minios žmonių apsilėidžia ir priima jas kaip neišvengtiną. Vienok ta kruviniausia ir baisiausia karė iš moderniškų laikų — išskyrus karę Rusijos su Japonija nusidavė su mažesniu skaitliu aukų, taigi, myrių, mirtinai sužeistų ir raišų, negu atsitinka iš paprasto dalyvavimo šiandieninėje sistemoje kapitalistiškos pramonės. Visai teisingai galėtų mums šios galdynės Miltonas priminti: Santaika arba ramybė nemažiaus už karę yra garsinga savo skerdynėms.

Skaitant civilišką karę, už Didžiąją Skerdynę, reikia tą

suprasti tik kaip prilyginimą prie kitų karių; nes sulyginus su šiandien išsidirbusia kapitalistiška pramone Suvienytų Amerikoje Valstybių, bus aišku, kad civilišką karę galima teisingai pavadinti *mažesnę* skerdynę. Tą karę traukėsi vos per keturis metus; kuomet užmušėjystė ir nelaimingi atsitikimai mūs pramoniškojo militarizmo metai po metų vis eina didyn. Karė, kaip ir pramonė, išsirenka geriausius ir tvirčiausius žmones, bet pramonė dar ir tuomi nepasikakika: ji nepalieka nė silpnų, nė mažų.

Paziurekime į sulygintas skaitlines:

Šiaurinių Valstybių vyriausiojo adjutanto kancelerijoje sutaisytos skaitlinės parodo, kad bėgyje tų keturių civiliškosios karės metų Fedarališkosios kariuomenės buvo:

Kovose užmuštų	67,058
Mirusių nuo žaizdų	43,012
Iš kitų priežasčių	40,154

Viso 150,224

Taigi tiems ketveriems metams išpuola po 37,556 myrius. Be to dar 199,720 kareivių numirė ir iš įvairių ligų. Spėjama, kad dešimtas to skaitliaus procentas mirė iš priežasties nesanitariškų aplinkybių ir pavojingų užsiėmimų, bet nesant davadų šituos neskaitysime.

Kiek žuvo pietinių Valstybių kareivių (Confederatų) nebus žinoma, nes kariuomenės surašas buvo blogai vedamas, o kur ir nuosekliai buvo tai vedama, tai tapo sunaikinta arba šiaip kur prazuvo. Net skaitlinė visos konfederatų kariuomenės aukelė ginčus tarpe šiaurės ir pietų valstybių istorikų ir veda jie tą karę nuopat civiliškosios karės.

Nėra jokios abejonės, kad konfederatų mirė daugiau pagal jų abelną skaitlių, negu federatų, nes jie iki paskutinajai stoji į glitą prie ugnies,

kuomet federalų šimtai tūkstančių buvo laikomi kaip rezervistai, arba ant sargybos, ir retai tepamatydavę karės lauką.

Nekuriuose susirėmimuose, kaip antai Chicamaugos kovoje confederatų žuvo daug daugiau, negu federatų. Jie pats patvirtina, kad 65 procentai confederatų žuvo kovoj neskaitant myrių iš priežasties ligų. Taigi viso 97,645, arba 24,411 ant metų. Sutraukus abiejų pusių skaitlines rasime, kad vi-vo mirė kasmet po 62,112. Dar tą nereikia užmiršti, kad čia buvo vartojami visoki išmislyti pragumai ir energija, kas tik galima, idant vieni kitus išmuštų.

Prisiartinus prie statistikos, apskaitančios nelaimingus myrius, atsitikusius pramonėje, pasirodo surašas visai panašus confederatų kariuomenės nuopoliams, skaitlinės milžiniškos ir viešai pripažintos už nepilnas, kartais visai suklaidinančios. Pačios myrių skaitlines, iš priežasties visokių atsitikimų ant geležinkelių, kurias surinko tarptautinės prekybos komisija, yra gerai žinoma, kad parodo toli mažesnę skaitlių myrių, negu iš tiesų buvo. Nekuris raštininkas analizodamas tulas tobyčias tų skaitlinių parodo jų klaidas dienraštyje „New York Herald“ nuo 4 d. guodžio 1904 metų. Nors skaitlinės yra klaidingos, tačiau jos vis suteikia šiojį pamatą, ant kurio galima pasiremti, norint sulyginti jas su skaitlinėmis aukų, kritusių kovose civiliškosios karės:

Per visus metus, iki pabai-gai berželio mėn. 1904 m. tapo užmušta ant tarpvalstybinių geležinkelių 9,984, o sužeista 78,247 žmonės. Valstybės ke-liai padidintų tą skaitlių ant 975 užmuštų, ir 7,500 sužeistų; prie to reikia priskaityti ir nuotikius ant tramvajų (karų) apie 1,340 užmuštų ir 52,169 sužeistų; visą sutraukus į vie-

ną skaitlinę matysime, kad sulygina su trimis kovomis civiliškoms karės, 1863 m.

	Užmušta	sužeista
Gettysburge	5,662	27,203
Chickamauga	3,924	23,362
Chancellarsville	3,271	18,843

Viso 12,857 69,408

Iš nelaimingų atsitikimų ant geležinkelių 1904 m.:

	Užmušta,	sužeista
Ant tarpvalstybinių geležinkelių	9,984	78,247
„ valstibinių „ *)	975	7,500
„ tramvajai (karų) *)	1,340	52,169
Viso	12,299	137,916

*) Spėjama.

Skaitlius nelaimingų myrių pabikuose, nėra pilnai surenkamas vienok be abejonės perviršis myrius ant geležinkelių. Beto, statistikos, biuras išleido bulletiną No.83, kur neva paduotos skaitlinės nelaimių, atsitikusių pabikuose; tas bulletinas yra stačiai juokingas.

Kad pabikai būtų rėdomi pagal valstybės užveizdos įstatų ir kad visų pabikų savininkai būtų priversti atiduoti valdžiai raportus visų nelaimių, tuomet didelis skirtumas skaitlinėse pasirodytų.

Jau anglių kasyklose turime šiek-tiek teisingesnę statistiką.

Suvienytų Valstybių geologiškųjų mieruotojų raportas liudija, kad 1901 metais kasyklose tapo užmušta 1,467 ir sužeistų 3,643. Jeigu ant tiek myrių būtų ir vienokis skaitlius sužeistų, tai būtų galima gražiai sulyginti tuos nuopolius su bent katruo iš daugybės svarbių susirėmimų laike civiliškosios karės.

Viena tik Pensylvanijos valstybė suteikia pramoniską Bull Run.

Kova Bull Run, 1861.

	Užmušti,	sužeisti
Federalų	470	1,071
Confederatų	387	1,582
	857	2,653

Pensylvanijos anglių kasyklų raportas 1901.

	Užmušta	sužeista
Kietos anglies kasyklose	513	1,243
Minštos „ „	301	656

Viso 814 1,899

(Iš „Social-Democratic Herald“)

W. J. Ghent.

Lietuviu tauta

senoveje ir szilandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tęsa.)

prašydamas susitaikymo ir siulydamas Keistučiui Žematiją; podraug Skirgėla prašė tėvo su sunumi, kad pribūtų į abazą dėl susišnekėjimo, prizadėdamas vardan Jagėlos dėl abiejų neuzkabinimą ir valnybę. Vytautas sutiko ir pasitikėdamas ant savo draugystės su Jagėla, prikalbino tėvą pasimatyti su Jagėla. Kaistutis, lyg nelaimės stumiamas, drąsiai pribuvo į abazą Jagėlos, — tačiaus tuoju tapo suimtas drauge su savo sunumi Vytautu, ir abudu tapo Vilniuje kaip suiminiai pasodinti į kalėjimą. Kariumenė Keistučio, apgauta per Jagėlą, išsisklaidė. Nedėkingas Jagėla be pagailejimo apkalė savą dėdę, prazilusį karšė, į geležinius retėžius, ir nuveždinęs įmetė į gilų, drėgną, pužeminį urvą kalėjimo Krėvoje¹⁾; potam į penktą naktį Jagėla pasiuntė savo „kamisorius“, žmogžudas: Proksą, Zibintojį, Lisicą, Kučuką, ir tulą kryžėivį, brolių magystro, kurie pasmaugė Lietuvos didvyrį, 15 d. rugpjūčio 1382 m., auksine virvute jo paties ferezijos, o jo tarną Gregorą Omulyčių, kurs stengėsi apginti savo viešpatį, smugiu į galvą apsvaiginę numetė nuo bokšto žemėn. Nuduodamas nekaltą, Jagėla parveždino lavoną Keistučio į Vilnių, su iškilme sudegindino²⁾ ir paplatino žinią, buk Keistutis pats pasismaugęs esąs!! Pati Keistučio, o motina Vytauto, Byrutė, Jagėlai liepiant, tapo nuskandyta³⁾! Vytautui parodė Jagėla pa-

1) „Ant plačios bemiškės ir akmenuotos lygumos, prie įtakos upelio Slėkliančios į upytę Krėvutę, kuri priklauso prie sistemos dešinių prietakų Niamuno, randami griuvėsiai senos Krėvos pylies su artimu biednu žydmišėiu. (Šiandien Ašmenės pav., Vilniaus rėd.). Sienos pylies, pastatyintos iš akmenis ir raudonų plytų, sudaro nereguliarišką keturkampį; jos buvo 20 uolakėių augstos ir 150 žingsnių ilgos, ir apriestos plačiu grioviu, prispildančiu vandenimis iš Slėkliančios ir Krėvutės. Vartai su pakeliamu tiltu vedė į pylį, viduryje kurios buvo nedidelis prudelis, pasidaręs iš čion išsimušančių šaltinių. Šiauriniame kampe kyšojo keturkampis bokštas, padalintas ant keturių gyvenimų, kur buvo įtaisytos grindios; dar iki šiai dienai matosi jų gothiški langai. Apačioje jų buvo dar po grindų gyvenimas, apkrautas dideliais akmenimis, so mazutėliu langėliu iš viršaus. Į šitą angštą ir prismirdusią požeminę tamsynę tapo įmestas nukaršėsis Lietuvos didvyris“ (Ilovaiskij).

2) Vokiečių Wigando chronika pridėda, kad malkynei baigianties degti žemė įpuolė ant pusančro žmogaus gilyn ir likučius nesudegusius prarijo. Ar tai prigulėjo prie stabmeldystės žmonių, nežinia; gal kasdavo kapą po stirtu, o kada paskutiniai stiebai perdegė, viskas drauge sukrisdavo į gilumą. Arba gal buč pamaldus minykas, dėlei didelio pasibjaurėjimo ir nekėsties Keistučio, prasimanė tą įrankį, patarnavusį praryjimui pelėnų?

3) Taip rašo vokiečių chronikos. Lenkai-gi tvirtina, kad tuoju po mirimui Keistučio, Byrutė sugrįžo atgal į Palangą ir ten šventame elke, prie aukuro Praurimės pildė savo pirmutinius apžadus kaipo vaidylutė prie negestančios ugnies, iki 1416 m. nepasimirė. Liaudis ją padievino ir Palangos kalnelį, ant kurio tapo palaidota, praminė rakštu šventos Byrutės. Dar 16-me šimtmetyje tą vietą lankė piligrimai, bet jau katalikų kunigas priiminėjo maldas ir aukas, kurias liaudis vardan paskutinės stabmeldžių vaidylutės, pas jos kapą dėjo.

Bet regis tikresne yra žinia, kad Byrutė tapo prigirdyta (žr. Stadnicki'o Olgerd i Kejstut, š. 201—202; Prochaskos Codex epistolaris Vitoldi, š. 1026).

sigailėjimą: leido jam, Vilniaus, o po tam Kievos urve laukti, kas bus jam lemta. . . . Ar stebėtina, kad Vytauto širdį paėmė neapikanta ir kad jis karšėiuoti pradėjo įsirgęs?

Šitie buvo Keistučio sunūs: 1) *Patirgas* — mirė jaunas; 2) *Vaidatis*, kurs gynė Kauną 1362 m. ir tuomet pateko į kryžėivių nevalę; 3) *Butautis* (Butavas) — Heinrichis, kurs pasprudo pas kryžėivius ir juos užvedė ant Lietuvos 1365 m., o paskui per ilgą laiką (1369—1381) gyveno pas Vokietijos ciesorių Karolį IV; 4) *Vytautas* — Vygandas — Aleksandras, iš pradžių Žemaitijos ir Podolijos kunigaikštis, o nuo 1362—1430 m. didis Lietuvos kunigaikštis; 5) *Tautvilas* — Konradas, (+1390) Naujapylės kunigaikštis; 6) *Zygmantas* arba *Sigitas*, iš pradžių Trakų kunigaikštis, o vėliaus 1432—1440 m. didis Lietuvos kunigaikštis. Trys vyresniejie buvo gimę iš kitos motinos, negu tris jaunesniejie, neabejotinų sunūs Byrutės.

Byrutė pagimdė kelias dukteris, iš jų žinomos yra tik tai trys: 1) *Miklausa* — Marijona, ištekėjusi 1375 m. už Ivano Michailovyčiaus, Tverių kunigaikščio, pasimirė 30 d. spalį 1405 m.; 2) *Danutė* — Ona, ištekėjusi 1380 m. už Mozurijos kunigaikščio Janušo, mirė 1429 m.; 3) *Ringaila* — Elzbieta, ištekėjusi 1392 m. už Mozurijos kunigatkščio Heinrichio; jam tuoju mirus, ji ištekėjo už Moldavijos karevedžio Aleksandro, o 1434 m. tapo nužudyta.

Heraldikai dar mini kelias Keistučio dukteris: *Kača*, pati Kormulto; *Milussa*, pati Žadeikio; kita Keistučio dukte iš Lietuvos tapo paglemžta per vokiečių ritterį Gautier de Stadion ir mirė zokoninke Moguncijoje. Sako dar vyrais dukterų Keistučio buvę: kniazius Drucko Levas, ir Sudemantas, Eišiškių tėvonis.

Toku tad budu Lietuva neteko didžiausiojo savo karžygio, žmogaus iš visų pusių didžio, kurio meilė tėvynės, kariškasis talentas ir kiltos dorybės buvo puošę visą jo ilgą gyvenimą. Amžina garbė jo atminčiai! Lyg antras Hannibalius, prisiekęs neapikantą dėl neprietelių tėvynės, gaivino ją iki pastarai valandai savo gyvasties.

Netikęs žmogžuda *Jagėla* (1382—1392), antrusyk ant sosto did. Lietuvos kunigaikščių atsisėdęs, keršyjo Keistučio šalininkams: Butrimas (Byrutės brolečas) ir Vidimantas (Byrutės dėdė) tapo pasmaugti ant baslio, kiti nukirsdinti, o sergantį Vytautą iš Vilniaus perveždino į kalėjimą Krėvan, kur jo tėvas, keliomis dienomis pirma, tapo nugabalintas. Ligos dėlei tapo pavelyta jo pačiai Onai kasdien jį lankyti. Kad Vytautas nugirdo apie tėvo tragišką mirtį, baimė jį apėmė, kad su juomi tas pats neatsitiktų, nors Jagėla, baimydamasis Lietuvius nuo zavęs suvis atšaldyti, skelbė nekaltu esąs Keistučio mirties. Bet nuduotas skausmas Jagėlos ir iškilmingumas laidotuvių Keistučio negalėjo apgauti Vytautą, kurs dabar krintosi, kam per dideliu pasitikėjimu pats išstatė tėvą ant vyliaus ir nelemtos mirties. Persirengęs apdaru Elenos, sluginės savo žmonos Onos, Smolensko kunigaikščitės, nakčia jis nusileido pintinėje nuo pylies sienų ir pripuolęs arklius, pasiūstus per Vilkaviškio tivuną, tamsumoje sugėbėjo išbėgti; taip pat iš Krėvos paleista tapo kunigaikštienė Ona su savo dukterimi Zofija.

(Toliaus bus).

Dainos ir Prakalbos!

Parengia dainas ir prakalbas S. L. A. 85 kuopa, Nedėlioje 31 d. Gruodžio 1905 m., 7-tą val. vakare, ant salės S. Paukšėio Edwardsville, Pa. Bus apkalbėta apie revoliuciją Lietuvoje. Užprašome visus atsilankyti ant teip svarbaus reikalo. *Komitetas.*

Pajieškau savo brolių Motiejų Arbutavyčių Vilniaus gub., Pavašunų parapijos, Socionų sodžiaus, 15 metų kaip Amerikoj. Tegul atsišaukia ant šio adreso:

Martinus Arbutavicz
345 E. River str.
Plymouth, Pa.

Kalba.

Temydami ant kalbos rytais tuoj pažinsite permaina kalbos neesant sveikatoje. Ženklas arba skazuvka žmogaus gyvybės ar sveikatos. Jeigu kalba yra nepaprasta slobnesne tai reiškė kad žmogaus vidurei nėra sveiki ir reikalauje vartoti Amerikoniška Elikisir kartūji vyna per kurį negalima geresni ir atsakanteni vartojimui del viduriu. Tuojaus po pirmam naudojimui padaro dideles pasekmes pagerėjimui, viduriu ir sustiprėjimo. Sustiprina sistema, atgabena sutravėjimą in pasekmes naturališkas—tai yra padauginimo ir čystijimo kraujo. Nerasite panašios gyduoles. Jeigu veidas iš blyškes pageltes, nečystas, jeigu skura aptraukta skaudėjimu, jeigu duodasi jausti trotinimas apetito, pastojimas neramaus ar kokio nebuk nesmagumo tai priezasti kraujo ir viduriu tai reikalinga vartoti Amerikanska Elikisir kartūji vyna.

Gaunamas visose aptiekose, arba pas patį fabrikantą, Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieškau Motiejų Gireltaucką Suvalkų gubernijos, amžiaus apie 45 metų prapuoletė iš Peabudy, Mass. apie 2 metai atgal, turiu svarbų reikalą, melūziui atsišaukti paties arba kas kitas pranešit už ką busiu labai dėkingas.

Ant. Šidiškis
5 Shorts str.
East Boston, Mass.

Pajieškau savo draugo Prano Koveckio, Kauno rėd., Raseinių pav., Eržvilko parapijos, Rimšų kaimos, pirma gyveno Bostone, o dabar nežinau kur meldžiu atsišaukti ant adreso:

Juozas Bružas
1216 Diamond ave.
Scranton, Pa.

Oras kuri mes kvėpuojame

Žmogus gali gyventi keles dienas be valgio ar vandens bet be oxygeno miršta in keles minutes.

Žmonės kenčia bada oxygeno kaip ir maisto, tad ir oxygenas nekaštuoja nieko! Dėlko? Dėlto jeigu glitinė plėvė nėra sveikam padėjime tai oxygenas negal pereiti in kraują per tam tikras oro skydeles.

DR. JEAN SIRROM PLAUCZIU BITERS

Dr. Jean Sirrom's Kepenu Bitters tikrai išgydys *kronišką užstojimą viduriu, torpidą, aptingusias kepenas, drebejimą, karšto išbliskimo veido* ir t. t. Užbėga visokiom kepeniuem ligom.

Prekė \$1.00 už bonką, arba 6 bonkos už \$5.00. Gali užorderoti po dvi bonkas šitų trijų gyduolių ar kaip nori idant padaryt 6 bonkas kurios teip pat kaštuos tik \$5.00 už 6 bonkas. Išsiunčiam ant bile kokio adreso po aplaikymui Expressin ar Pačtin Money Order. Žiurek idant but išdegintas parašas ant kožno kamšėio, nes be jo nėra tikras. Adresavokit:

MORRIS FORST & CO. PITTSBURG, PA.
PARDAVĖJAI DEL SUV. VALST. IR KANADŪE.

Dr. Jean Sirrom,
Skilvio Bitters
\$1.00 bonka

Dr. Jean Sirrom,
Viduriu Bitters
\$1.00 bonka

Vartojamas per daktarus ir szpitolėse ant viso svieto.

PREKYSTE: Aukšinių ir Sidabrinų tavorų, visokių muzikallškų instrumentų, gromatomis drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų.

• **Kożnam** kuris atsiųs už 2 centus marķę, prisiųsiu Naują lietuvišką **Kataliogą** dykai. Kuriame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir prekės, iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos kliasos, o prekės prieinamiausios.

Apsteliavimus atlieku greitai, ir išsiunčiu į visus Amerikos miestus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,

3108 So. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

TAUTIEČIAI LIETUVIAI PAS SAVĄ.

Aš padidinau savo krantuvą, kurioje galima gauti visko, kaip tai: Laikrodėlių kokių tik ant svieto randasi, kisenėlių ir sienėlių, visokių lenčiugėlių aukšintų, paauksuotų ir sidabrinų aukšintų žiedų, spilkų, kompasų, kolczių, visokių instrumentų, puikių armontų. Maszinukų dėl drukavojimo gromatų. Monų knyga ir prietašos dėl darymo sztukų. Istorizskų ir maldaknygių kokių tik randasi lietuviszkaj kalboje. Puikių popierų dėl raszymo gromatų su pavinczavonėmis, pagražinimais ir kvietkomis. Kas veityt sau ką parsitraukt, tegul prisiunčia gromatoje už 4 ct. marķę, o apturės puikių kataliogą d y k a i, koki da lietuviszkaj kalboje nėra, kuriame yra keli šimtai visokių paveikslų; apie kożną tavorą prekė apraszta. Perkantis gaus tavorą pirmos kliasos ir už mažą prekę. Orderius išsiunčiam greitai į visus Amerikos miestus.

Adresavokit:

KLEMENS WILKEVICH. 112 GRAND st. BROOKLYN, N. Y.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI,
Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-
mui ir t. t.

415 W. Main Street.
PLYMOUTH, PA.
Naujas Teleponas 7031.

BRITVOS! MIKROSKOPAI!

Kas prisiųs mums \$1.00, tam mes prisiųsim geriausio kristalino plieno britvą, kuri parsiduoda sztoruose po \$3.00, arba mikroskopą su kuriuo gali matyt vandens lasze tuketanczius vabalėlių, mušės galva arba blakę lezrodo po szlituo atėbėtinu stiktu arklio didumo, mažiausias szmotėlis popieros lezrodo galp didžiausia krava malkų.

Raszokit pas:

THE CHASE SUPPLY CO.
Box 504. Methuen, Mass.

Farmos!

Szios farmos parsiduoda New Yorko stėte, 15 akrų už \$1250, 33 akrų už \$1500, 78 akrų už \$1400, 99 akrų už \$990, 80 akrų už \$1500, 150 akrų už \$2000. 133 akrų už \$1800, 200 akrų už \$2000, ir apie 15 kitų farmų yra čia jau lietuviai farmeriai. Visos farmos su troboms, yra girios ant kożnos farmos, apie artesnias žinias raszokit su indėjimu 2c markės, pas

G. KLEEK,
Poolvill, N. Y.

Dr. J. Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.
(47-50-A Keystone Telephone)

I. HERZ BANKIERIUS ir NOTARIJUSZAS.
2 Carlisle st. New York, N. Y.

Vienatinis, katras geriausiai dazluri apie tautiecių gorovę, lezsetoroja dėl jų pas szipavę kompaniją vieokias vidadas ant geriausių ir greičiausių laivų. Tuos katrie važuoja į krajų, pakaukia pilnai ant dygo, nuveda ant szipo, atstato tenai jų daigtus ir daro storonę dėl vidadno gu-
llo. Iezlma telp-gi lez Castle Garden ir atstato kur kam reikia. Czlonia pigliausia.

I. HERZ BANKIERIUS ir NOTARIJUSZAS.
2 Carlisle st. New York, N. Y.

Iezlunczia pinigus į visas dalis svieto greitai atėakancziai ir pigliausiai.

I. HERZ BANKIERIUS ir NOTARIJUSZAS.
2 Carlisle st. New York, N. Y.

Iezdirbs savo kancelarijoje notarijalus: daviernastis, aktus, visokius kontraktus, testamentus ir telp toliau.

Naujas Teleponas No. 8208.

Jonas Dzedolikas
LIETUVISZKAS GRABORIUS.

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų

Vežimai perkraustyimui ir t. t.

Laikau **HOTELI,** visokių gėrymių, kaip tai: visokios artelkos, vyno, skanaus alaus, porterio ir kvėpenčių cigarų.
455 Main st. KINGSTON, PA.